

Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet av den 21 november 2008 – Att förbereda unga inför 2000-talet: ett program för europeiskt samarbete på utbildningsområdet

(2008/C 319/08)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD OCH FÖRETRÄDARNA FÖR
MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR, FÖRSAMLADE I RÅDET

BEAKTAR FÖLJANDE:

1. i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Lissabon den 23 och 24 mars 2000 ⁽¹⁾ betonades det att investeringar i utbildning av människor har en avgörande plats i den europeiska kunskapsekonomin,
2. i Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 12 februari 2001 om europeiskt samarbete om kvalitetsbedömning inom skolutbildningen ⁽²⁾ uppmanades medlemsstaterna att främja en förbättring av kvalitetsbedömningen av skolutbildningen,
3. i slutsatserna från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 14 november 2006 om effektiv och rättvis utbildning ⁽³⁾, uppmanades medlemsstaterna att säkerställa effektivt inriktade utbildningsreformer och investeringar genom förbättrad kvalitet och rättvisa, särskilt genom inriktning på förskoleutbildning, program för tidiga insatser samt rättvisa utbildningssystem,
4. i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1720/2006/EG av den 15 november 2006 ⁽⁴⁾ inrättades ett handlingsprogram för livslångt lärande,
5. i Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande ⁽⁵⁾ fastställs den kunskapsbas, de färdigheter och de attityder som alla elever ska ha förvärvat vid den grundläggande utbildningens slut för att kunna delta i kunskapssamhället, vilka på grund av sin övergripande karaktär kräver en inställning till undervisning som går utöver den traditionella ämnesindelningen,
6. i rådets resolution av den 15 november 2007 ⁽⁶⁾ betonas behovet av att människor ges nya färdigheter för nya arbetstillfällen och att kompetensen generellt ökas genom att de erbjuds grundutbildning och fortbildning samt kompetensutveckling av högsta kvalitet, så att deras innovationsförmåga upprätthålls och förbättras, vilket är nödvändigt för att öka konkurrenskraften, tillväxten och sysselsättningen,
7. i slutsatserna från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 15 november 2007 om bättre utbildning för lärare ⁽⁷⁾ understryks behovet av att se till att lärarnas grundutbildning, stöd i början av karriären och fortsatta yrkesutveckling är samordnade, konsekventa och har tilldelats tillräckliga resurser samt säkerställts kvalitetsmässigt,
8. i Europeiska rådets slutsatser från mars 2008 ⁽⁸⁾ betonas det att en nyckelfaktor för framtida tillväxt är att potentialen för de europeiska medborgarnas innovationsförmåga och kreativitet utvecklas fullt ut med utgångspunkt i europeisk kultur och vetenskaplig excellens, samtidigt som medlemsstaterna uppmanas att i betydande omfattning minska antalet ungdomar som inte är helt läskunniga och det antal som lämnar skolan i förtid samt att förbättra kunskapsnivåerna hos elever med invandrarbakgrund eller från mindre gynnade miljöer,
9. i rådets slutsatser av den 22 maj 2008 om främjande av kreativitet och innovation genom utbildning ⁽⁹⁾ betonas det växande behovet av åtgärder på nationell nivå och samarbete på gemenskapsnivå i syfte att åstadkomma den förändring som krävs för att skolorna ska kunna förbereda eleverna inför utmaningarna och frågorna i en föränderlig värld,

VÄLKOMNAR kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet av den 3 juli 2008, *Förbättrad kompetens för framtiden: en agenda för europeiskt samarbete om skolor*, där det föreslås en agenda för samarbete mellan medlemsstaterna för att påskynda och förstärka utvecklingen av skolsystemen,

BEKRÄFTAR FÖLJANDE:

1. gratis och obligatorisk skolgång är en grundläggande rättighet för alla medborgare, och det åligger de offentliga myndigheterna att tillhandahålla den medan medlemsstaterna har ansvaret för hur den organiseras,
2. skolutbildningen fram till slutet av sekundärskolan ger eleverna grundläggande möjligheter att förvärva de nyckelkompetenser som krävs för livslångt lärande och vägledning såväl när det gäller personliga utveckling som yrkesliv,

⁽¹⁾ SN 100/1/00 REV 1, punkt 25.

⁽²⁾ EGT L 60, 1.3.2001.

⁽³⁾ EUT C 298, 8.12.2006.

⁽⁴⁾ EUT L 327, 24.11.2006.

⁽⁵⁾ EUT L 394, 30.12.2006.

⁽⁶⁾ EUT C 290, 4.12.2007.

⁽⁷⁾ EUT C 300, 12.12.2007.

⁽⁸⁾ 7652/08, punkt 15, s. 10.

⁽⁹⁾ EUT C 141, 7.6.2008, s. 17.

3. skolutbildningen utgör inte endast ett viktigt medel för social integrering och för överföring av de värderingar, färdigheter, kunskaper och attityder som krävs för demokrati, medborgarskap, interkulturell dialog och personlig utveckling utan spelar även en viktig roll för förvärv av de nyckelkompetenser som krävs för en framgångsrik integrering i det ekonomiska livet,
4. skolan bör erbjuda eleverna en utbildning som ger dem möjlighet att integreras i en miljö som blir alltmer globaliserad, konkurrenspräglad, varierad och komplex, där kreativitet, innovationsförmåga, initiativkraft, företaganda och ett engagemang för fortsatt inläring är lika viktiga som specifikt tematiska kunskaper,
5. även om varje medlemsstat har ansvaret för organisationen av och innehållet i sina utbildningssystem och utbildningsanstalterna ibland kan ha en betydande grad av autonomi, har det europeiska samarbetet en viktig roll att spela. Det kan hjälpa medlemsstaterna att möta gemensamma utmaningar, särskilt genom den öppna samordningsmetoden,
6. medlemsstaterna har ett gemensamt intresse av att samarbeta för att dra nytta av den mångfald av innovativa lösningar av hög kvalitet som finns i skolorna i Europeiska unionen,
5. för en enhetlig kompetensutvecklingsstrategi, baserad på den europeiska ramen för nyckelkompetenser för livslångt lärande ⁽¹⁾, krävs det större insatser för att förbättra läsfärdigheten och andra grundläggande färdigheter samt en mer skraddarsydd inläring som uppfyller enskilda elevers särskilda behov, innefattar lämpliga utvärderingsformer och leder till ökad motivering till lärande,
6. för att säkerställa högkvalitativa utbildningssystem som är både rättvisa och effektiva ⁽²⁾ krävs det en bättre och mer tillgänglig förskoleundervisning samt ambitiösa skolor som erbjuder lika möjligheter för alla elever, oavsett ursprung, och som säkerställer en god jämvikt mellan allmän och specialiserad utbildning för barn med särskilda behov,
7. det är även nödvändigt att göra större ansträngningar för att genomföra rådets slutsatser från november 2007 ⁽³⁾, där medlemsstaterna uppmanades att säkerställa hög kvalitet på lärarnas grundutbildning, stöd i början av karriären och fortsatt yrkesutveckling som är samordnad och konsekvent och har tilldelats tillräckliga resurser samt säkerställts kvalitetsmässigt. Detta bör göra det möjligt att dra till sig – och sträva efter att behålla – de personer som är bäst lämpade för läraryrket, tackla otillfredsställande resultat, stödja alla elever så att de utnyttjar hela sin potential och skapa en skolmiljö med erfarenhetsutbyte mellan lärare, där elevernas framsteg står i centrum,

FRAMHÅLLER FÖLJANDE:

1. med tanke på den avgörande roll som utbildningen har för den framtida tillväxten, konkurrenskraften på lång sikt, den sociala sammanhållningen inom unionen samt för främjande av aktivt medborgarskap bör den förbli en central prioritering för nästa period i Lissabonprocessen,
2. ytterligare utveckling av skolorna behövs för att säkerställa att den sociala sammanhållningen bevaras och att alla ungdomar, tack vare en mer tillgänglig skola som erbjuder större möjligheter, har möjlighet att utveckla sin fulla potential och aktivt delta i det nya kunskapssamhället,
3. skolorna bör främja kreativitet, innovation och företaganda hos eleverna genom att erbjuda stimulerande arbetsmiljöer. För att uppnå detta bör skolorna själva vara kreativa och dynamiska platser som är öppna för samarbete och partnerskap med omvärlden, där det utvecklas en kultur för intern och extern bedömning, i vilken även familjerna engageras, för identifiering av de eventuella områden som kan förändras och förbättras,
4. framstegen är i allmänhet fortfarande otillräckliga när det gäller följande tre europeiska riktmärken som rådet antog för 2010, som direkt rör skolutbildningen: antalet elever som lämnar skolan i förtid, läsfärdigheter och avslutad gymnasial utbildning,

HAR ENATS OM FÖLJANDE PRIORITERINGAR FÖR DET EUROPEISKA SAMARBETET PÅ SKOLOMRÅDET:

1. att säkerställa och förbättra tillägnandet av nyckelkompetenser, särskilt läs- och skrivkunighet och räkneförmåga,
2. att förstärka skolans viktiga roll när det gäller att främja integrerade samhällen och stärka social sammanhållning genom att säkerställa lärande av hög kvalitet för alla elever i enlighet med principen om rättvisa,
3. att främja läraryrket och förbättra utbildningen för utbildningspersonal och skolledare,

ANMODAR MEDLEMSSTATERNA ATT MED KOMMISSIONENS STÖD:

1. inom ramen för den öppna samordningsmetoden arbeta tillsammans för att förbättra det europeiska samarbetet i syfte att främja de politiska prioriteringarna i dessa slutsatser,

⁽¹⁾ EUT L 394, 30.12.2006.⁽²⁾ Europeiska rådets slutsatser, mars 2006 (dok. 7775/06, punkt 23, s. 6).⁽³⁾ EUT C 300, 12.12.2007.

2. vid uppföljningen av rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande, inrikta samarbetet på
 - att förbättra läs- och skrivkunnigheten och räkneförmågan samt främja inlärnin g av minst två främmande språk utöver modersmålet,
 - att stimulera till större intresse för matematik, vetenskap och teknik för att redan från tidig ålder främja ett vetenskapligt sätt att tänka,
 - att förstärka såväl ämnesspecifika som övergripande färdigheter, särskilt förmågan "att lära sig att lära" samt social och medborgerlig kompetens,
 - att förbättra utvärderingstekniken inom ramen för individuellt lärande,
 3. vid uppföljningen av rådets slutsatser om effektivitet och lika möjligheter i utbildningen, inrikta samarbetet på
 - att säkerställa lättillgänglig förskoleundervisning av hög kvalitet,
 - att minska antalet elever som slutar skolan i förtid,
 - att bekämpa orättvisor och stärka social integration genom att sträva efter att minska otillfredsställande prestationer från elevernas sida och förbättra skolornas resultat,
 - att säkerställa framgångsrika övergångar mellan olika typer av skolor och olika nivåer och till andra former av livslångt lärande, bland annat genom att förbättra tillgången till och kvaliteten på informations-, väglednings- och rådgivningstjänster,
 - att garantera tillgång till utbildningsmöjligheter och tjänster av hög kvalitet, i synnerhet för barn och ungdomar som missgynnas på grund av personliga, sociala, kulturella och/eller ekonomiska omständigheter och därför behöver särskilt stöd för att kunna utnyttja sin fulla utbildningspotential,
 - att upptäcka inlärnin gssvårigheter i ett tidigt skede och utarbeta lösningar baserade på mer individuellt anpassade pedagogiska metoder, som avpassas till varje elevs behov och förmåga,
 - att i ett tidigt skede säkerställa ett lämpligt inlärnin gssstöd för alla elever med särskilda behov i såväl allmänna som särskilda skolor,
 - att förbättra hur skolor styrs och deras öppenhet gentemot omvärlden,
 4. vid uppföljningen av rådets slutsatser om förbättring av kvaliteten i lärarutbildningen, inrikta samarbetet på
 - att göra läraryrket mer attraktivt,
 - att ge alla nya lärare möjlighet att dra nytta av strukturerade stödprogram i början av karriären,
 - att förbättra utbudet och kvaliteten på fortbildningsprogram för lärare och antalet deltagare i dessa program,
 - att se över strategierna för att rekrytera, tillsätta, behålla och ge lärare möjlighet till rörlighet, så att de på ett maximalt sätt kan påverka skolutbildningens kvalitet,
 - att öka möjligheterna för lärare att under en period arbeta i en annan medlemsstat, så att de kan förbättra sin egen utbildning, förvärva nya arbetserfarenheter och utveckla sina färdigheter i främmande språk,
 - att förbättra rekryteringen och utbildningen av chefer för utbildningsanstalter för att utveckla deras ledarkompetens och pedagogiska färdigheter,
 5. använda alla relevanta instrument, t.ex. den öppna samordningsmetoden, programmet för livslångt lärande, sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling och, i enlighet med nationella prioriteringar, Europeiska socialfonden, i syfte att främja ovanstående mål,
 6. föra en regelbunden dialog om skolfrågor – bland annat om hur kreativitet och innovationsförmåga ska kunna främjas under hela skolutbildningen – tillsammans med beslutsfattare i medlemsstaterna,
- UPPMANAR KOMMISSIONEN:
- att föreslå lämpliga former för samarbete och utbyte av god praxis på de områden som anges i dessa slutsatser i samband med förberedelserna av en ny strategisk ram för europeiskt samarbete på utbildningsområdet även efter 2010.